

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Протокол № 4 від 27.12.2017 р.

Голова Вченої ради

Ректор _____ В. С. Пономаренко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 Економіка

ХАРКІВ, 2018

I. Преамбула

1. РОЗРОБЛЕНО

Методичною комісією Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Голова методичної комісії:

Пономаренко В. С., д.е.н., проф., ректор ХНЕУ імені С. Кузнеця.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від 10.01.2018 №19 у відповідності до рішення вченої ради університету від 27.12.2017 Протокол №4.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ ОПП

Проектна група (Наказ ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 10.01.2018 №19):

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Клебанова Тамара Семенівна, доктор економічних наук, професор, зав. кафедри економічної кібернетики

Члени проектної групи:

Івахненко Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики

Панасенко Оксана Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна кібернетика
Освітня кваліфікація	Магістр економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика»
Кваліфікація в дипломі	Магістр економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика»
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: сучасні економічні процеси та явища, наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки підприємства.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня ієрархії.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; - передові теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; - сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; - інституціональний і міждисциплінарний аналіз; - закономірності сучасних соціально-економічних процесів; - теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки. <p>Методи, методики та технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; - математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; - соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; - економіко-математичне моделювання, прогнозування; - інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; - методи дослідницької діяльності та презентації результатів. <p>Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.</p>
Академічні права випускників	Можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні (доктор філософії); отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми підготовки магістра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика»

▪ на базі першого рівня вищої освіти (бакалавр) – 90 кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

денна форма – один рік 4 місяці;

заочна форма – один рік 4 місяці.

Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 051 Економіка

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Цикл професійної підготовки	58 (64 %)
Цикл практичної підготовки та підсумкова атестація	32 (36 %)
Освітня програма магістра за циклами підготовки на базі першого рівня вищої освіти (бакалавр):	90 (100 %)
у т.ч. вибіркова складова	23 (26 %)

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з :

МАГ-МАЙНОР – умовна назва вибірових дисциплін із загального переліку Університету (загальноуніверситетський пул) для освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Дисципліни МАГ-МАЙНОР є обов'язковими для вибору студентами і входять до загального обсягу кредитів ЄКТС за освітньою програмою підготовки магістрів.

Ідея дисциплін МАГ-МАЙНОР полягає у вільному виборі студентами магістратури дисциплін таких напрямків, які відображають його інтереси та плани на майбутнє працевлаштування. Взяти участь у МАГ-МАЙНОР можуть усі факультети і кафедри університету. Індивідуальний план студента буде формуватися з найкращих на його думку навчальних дисциплін.

Загальний обсяг МАГ-МАЙНОР складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну).

КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ. Головною метою комплексного тренінгу є формування у студентів навичок прийняття ефективних рішень у сфері управління складними системами в умовах невизначеності та ризику. Комплексний тренінг носить міждисциплінарний характер та виступає завершальним етапом підготовки магістрів з економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика». В рамках тренінгу студенти набувають практичних навичок щодо застосування отриманих теоретичних знань за напрямками, один з яких студент обирає самостійно. Напрями КОМПЛЕКСНОГО ТРЕНІНГУ: «Моделювання соціально-економічних процесів» та «Розробка моделей управління економічними об'єктами в умовах невизначеності та ризику».

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.</p> <p>ЗК3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді.</p> <p>ЗК4. Здатність вести професійну комунікацію.</p> <p>ЗК5. Здатність до інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК7. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань і принципів академічної доброчесності.</p> <p>ЗК8. Здатність проводити дослідження та презентувати результати.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю.</p> <p>СК2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки англійською мовою.</p> <p>СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань.</p> <p>СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для дослідження економічних та соціальних процесів.</p> <p>СК5. Здатність розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку.</p> <p>СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.</p> <p>СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>СК11. Здатність до узагальнення, обґрунтування та визначення тенденцій розвитку національної соціально-економічної системи.</p> <p>СК12. Здатність володіти прийомами удосконалення та подальшого розвитку системи методів та важелів регулювання економічних і соціальних процесів та оцінки їх ефективності на мікро-, мезо- та макро рівнях.</p> <p>СК 13. Прогнозувати найімовірніший перебіг процесів на перспективу та аналізувати й оцінювати можливі наслідки</p>

	<p>зміни явища</p> <p>СК 14. Здійснювати аналіз та обґрунтування організаційної структури підприємства (установи); розробляти та формувати системи підтримки прийняття управлінських рішень, оцінювати ефективність організаційної структури економічної системи</p> <p>СК 15. Здійснювати оцінку і аналіз ефективності і якості функціонування фінансової системи підприємства, розробляти стратегії її сталого розвитку</p>
--	---

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за спеціальністю 051 Економіка

Результати навчання	<p>РН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові.</p> <p>РН2. Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та вміння працювати в команді.</p> <p>РН3. Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та англійською мовами.</p> <p>РН4. Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність.</p> <p>РН5. Обґрунтовувати та управляти проектами або комплексними діями.</p> <p>РН6. Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності.</p> <p>РН7. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.</p> <p>РН8. Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю.</p> <p>РН9. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.</p> <p>РН10. Обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та економіко-математичного моделювання та прогнозування.</p> <p>РН11. Застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях.</p> <p>РН12. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.</p> <p>РН13. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>РН14. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>РН15. Застосовувати наукові підходи до формування та</p>
----------------------------	--

	<p>обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.</p> <p>РН16. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>РН.17. Використовувати сучасні технології Data Science та Machine Learning для оцінки та аналізу сучасного стану економічних систем.</p> <p>РН18. Розробляти прогнози майбутніх станів систем, які мають нелінійний характер розвитку.</p> <p>РН19. Розробляти оптимальні траєкторії розвитку складних соціально-економічних систем різного призначення та рівня ієрархії.</p>
--	---

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ

Галузь знань 05 Соціальні і поведінкові науки,
спеціальність 051 Економіка,
освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика»

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	58	1740	64%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	8	240	9%
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	20	600	22%
<i>ДИСЦИПЛІНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ</i>	30	900	33%
ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	12	360	13%
КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)	1	30	1%
ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ	19	570	21%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	90	2700	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова (вибіркові початкові дисципліни, комплексний тренінг (за вибором))</i>	23	690	26%

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
Глобальна економіка	4	120	Залік
Соціальна економіка	4	120	Залік
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	8	240	
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
<i>МАГ-МАЙНОР</i>			

<i>(студенти мають обрати навчальні дисципліни із загальноуніверситетського пулу)</i>			
МАГ-МАЙНОР	5	150	Залік
МАГ-МАЙНОР	5	150	Залік
МАГ-МАЙНОР	5	150	Залік
МАГ-МАЙНОР	5	150	Залік
ВСЬОГО МАЙНОР :	20	600	
ДИСЦИПЛІНИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ			
МЕТОДИ ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	5	150	Екзамен
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	5	150	Екзамен
МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	5	150	Екзамен
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	5	150	Екзамен
НЕЛІНІЙНІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ	5	150	Екзамен
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ І МОДЕЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ	5	150	Екзамен
ВСЬОГО ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ:	30	900	
РАЗОМ ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ:	58	1740	

ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ			
КОМПЛЕКСНИЙ ТРЕНІНГ (за вибором)	3	90	ЗВІТ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	1	30	ЗВІТ
ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА	8	240	ЗВІТ
РАЗОМ ЦИКЛ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ :	12	360	
КУРСОВИЙ ПРОЕКТ (РОБОТА)			
КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ	1	30	Курсова робота
РАЗОМ	1	30	

ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ			
Дипломна робота	19	570	Дипломна робота
РАЗОМ ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ :	19	570	
Разом	90	2700	

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація за спеціальністю 051 Економіка здійснюється у формі: публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра за спеціальністю 051 Економіка (денна форма навчання), освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика»</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) положення про екзаменаційну комісію (ЕК); 2) порядок перевірки кваліфікаційних дипломних магістерських робіт на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів кваліфікаційних дипломних магістерських робіт. <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь магістра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань.</p> <p>Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Дипломна робота магістра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця.</p> <p>Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи:</p> <p>Кваліфікаційна дипломна магістерська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації магістра з економіки для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома.</p> <p>Дипломна робота магістра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності.</p> <p>Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного</p>

Вимоги до публічного захисту (демонстрації за наявності)	<p>університету імені Семена Кузнеця.</p> <p>У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння магістерського ступеня повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду.</p> <p>Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня магістра економіки та видачу диплома магістра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.</p>
---	---

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідальність за якість вищої освіти, що надається; • забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; • забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. <p>Процедурами забезпечення якості освіти є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; • розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. • організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; • формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; • створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • розробка політики щодо ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; • інших процедур і заходів.
---	---

<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p>	<p>Моніторинг і періодичний перегляд програм здійснюється з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони.</p> <p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері економіко-математичного моделювання, інформаційних технологій, управління економічними об'єктами в умовах невизначеності, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; • потреб суспільства, що змінюються; • навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; • ефективності процедур оцінювання студентів; • очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; • навчального середовища відповідності меті і змісту програми; • якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. <p>Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.</p>
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; • критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; • оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; • оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; • процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; • оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; • наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.

<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Вищі навчальні заклади забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: очної форми навчання, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання.</p> <p>Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 051 Економіка публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.</p> <p>Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 051 Економіка, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо.</p>
<p>Запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.</p> <p>У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.</p>

Спеціальні вимоги до зарахування: Набір на спеціальність освітнього рівня «магістр» здійснюється на загальних умовах вступу за результатами фахового випробування з предметів:

1. "Спеціальність",
  2. ЗНО (зовнішнє незалежне оцінювання) з іноземної мови,
- та з урахуванням середнього балу документа про вищу освіту першого

(бакалаврського) рівня.

Для успішного засвоєння освітньої програми магістра абітурієнти повинні мати вищу освіту першого (бакалаврського) рівня та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі загальноекономічних та фахових наук.

Професійні профілі випускників: магістр економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика» здатний виконувати професійні роботи (за Державним класифікатором професій ДК 003: 2010):

Фахівець підготовлений до роботи в галузях економіки за ДК 009:2010:

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
62.01	Комп'ютерне програмування	72.21	6201
		72.22	6201
		72.40	6201
62.02	Консультавання з питань інформатизації	72.10	6202
		72.22	6202
63.11	Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність	72.30	6311
64.20	Діяльність холдингових компаній	65.23	6420
66.11	Управління фінансовими ринками	67.11	6611
70.10	Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	74.15	7010
70.22	Консультавання з питань комерційної діяльності й керування	05.01	7020
		74.14	7020
73.20	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки	74.13	7320
78.30	Інша діяльність із забезпечення трудовими ресурсами	74.50	7830
84.11	Державне управління загального характеру	75.11	8411

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
2412.2	Аналітик у сфері професійної зайнятості Фахівець з аналізу ринку праці
2414.2	Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки Професіонал з фінансово-економічної безпеки
2419.2	Професіонал з економічної кібернетики Консультант з ефективності підприємництва Фахівець з економічного моделювання екологічних систем Фахівець аналітик з дослідження товарного ринку
2121.2	Математик-аналітик з дослідження операцій
2131.2	Адміністратор бази даних
2441.2	Економетрист Аналітик з інвестицій Аналітик з кредитування Економіст Економіст з планування Оглядач з економічних питань
2149.2	Аналітик систем (крім комп'ютерів)

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить підготовку магістрів за спеціальністю 051 Економіка, освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика».

Діяльність закладу вищої освіти базується на принципах:

- 1) автономії та самоврядування;
- 2) розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить заклад вищої освіти, органів управління закладу вищої освіти та його структурних підрозділів;
- 3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- 4) незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

Перелік використаних джерел

1. Закон «Про вищу освіту»: за станом на 20.06.2016 р. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з титул. Екрану.

2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscsd-2011-ru.pdf>. – Назва з титул. екрану.

3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соціформ», 2010. – 746 с.

4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. – Назва з титул. екрану.

5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> . – Назва з титул екрана.

6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – К.: ТОВ «ІЦС», 2015. – 32 с. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_hea_2015.pdf. – Назва з титул екрану

7. ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) [Електроннийресурс].– UNESCO Institute for Statistics, 2014.-21p.–Режимдоступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscsd-fields-of-education-training-2013.pdf>. –Назва з титул. екрану.

Пояснювальна записка

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ				
1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї.			+	+
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.	+	+		+
3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді.			+	+
4. Здатність вести професійну комунікацію.		+	+	
5. Здатність до інноваційної діяльності.	+		+	+
6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.			+	+
7. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань і принципів академічної доброчесності.		+	+	+
8. Здатність проводити дослідження та презентувати результати.		+	+	+
СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ				
1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю.		+	+	+
2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки англійською мовою.			+	+
3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань.	+		+	+
4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та економіко-математичні методи і моделі для дослідження економічних та соціальних процесів.		+	+	

5. Здатність розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку.	+		+	+
6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.		+		+
7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.		+	+	+
8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.		+	+	+
9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.	+			+
10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.		+		+
11. Здатність до узагальнення, обґрунтування та визначення тенденцій розвитку національної соціально-економічної системи.		+		+
12. Здатність володіти прийомами удосконалення та подальшого розвитку системи методів та важелів регулювання економічних і соціальних процесів та оцінки їх ефективності на мікро-, мезо- та макроекономічних рівнях.			+	
13. Прогнозувати найімовірніший перебіг процесів на перспективу та аналізувати й оцінювати можливі наслідки зміни явища	+		+	+
14. Здійснювати аналіз та обґрунтування організаційної структури підприємства (установи); розробляти та формувати системи підтримки прийняття управлінських рішень, оцінювати ефективність організаційної структури економічної системи		+	+	+
15. Здійснювати оцінку і аналіз ефективності і якості функціонування фінансової системи підприємства, розробляти стратегії її сталого розвитку	+	+	+	

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання (1-12)	Інтегральна компетентність	Компетентності																						
		Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності														
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15
1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові.	+		+				+				+	+		+			+					+	+	
2. Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та уміння працювати в команді;	+	+		+	+			+			+			+			+						+	
3. Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та англійською мовами.	+				+	+				+				+		+								
4. Проводити дослідження, генерувати нові ідеї, здійснювати інноваційну діяльність.	+	+				+			+	+		+			+		+		+		+	+	+	+
5. Обґрунтовувати та управляти проектами або комплексними діями.	+		+				+		+						+	+			+			+		+
6. Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності.	+							+						+			+						+	
7. Оцінювати результати власної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток.	+	+					+								+		+							
8. Вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління економічною діяльністю.	+						+		+	+		+	+			+		+		+		+		+
9. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.	+		+							+		+			+				+	+				+
10. Обґрунтовувати рішення в умовах невизначеності, що потребують застосування нових підходів та економіко-математичного моделювання та прогнозування.	+	+	+							+			+						+				+	+
11. Застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях.	+		+									+	+						+					+
12. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.	+	+	+				+	+					+	+	+					+				+

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей (ПРОДОВЖЕННЯ)

Програмні результати навчання (13-19)	Компетентності																									
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові) компетентності																
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15		
13. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	+		+		+						+		+		+			+		+	+		+			
14. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	+						+						+		+			+			+	+	+			
15. Застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.	+					+		+	+					+			+		+		+		+			
16. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	+		+				+						+	+		+		+	+				+			
17. Використовувати сучасні технології Data Science та Machine Learning для оцінки та аналізу сучасного стану економічних систем	+		+	+			+					+					+			+	+	+	+			
18. Розробляти прогнози майбутніх станів систем, які мають нелінійний характер розвитку	+	+		+									+			+					+	+	+			
19. Розробляти оптимальні траєкторії розвитку складних соціально-економічних систем різного призначення та рівня ієрархії	+		+			+				+	+							+			+	+	+			

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми): _____ Т.С. Клебанова

